voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 29 november 2023

Onderwerp	2023-11 Informatienota 'Afval- en grondstoffeninzameling Q3 2023'
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder	P. Guldemond
Informant	M. Kruizinga
Afdeling	Leefomgeving en Mobiliteit
Telefoon	038 498 2405
Email	M.Kruizinga@zwolle.nl
Bijlagen	ZWO_2023-11_Monitorrapportage Zwolle zonder Afval Q3-2023 Visual resultaten Monitorrapportage Zwolle zonder Afval Q3-2023

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. De resultaten van de afval- en grondstoffeninzameling over het derde kwartaal van 2023
2. Stand van zaken van verschillende projecten

voorstel

Zwolle

Datum 29 november 2023

Inleiding
Voor u ligt de rapportage van het derde kwartaal afval- en grondstoffeninzameling na invoering van het tarief op restafval. Dit is u toegezegd in het raadsdebat van 10 oktober 2022. Als bijlage is de monitor over de inzameling in 2023 tot nu toe toegevoegd (Monitorrapportage “Zwolle zonder Afval” Q3 2023).

Kernboodschap
De dalende trend die al zichtbaar was in het eerste half jaar van 2023 zet zich ook door in het derde kwartaal. Ook de hoeveelheid gescheiden grondstoffen blijft hoog. De ingezette koers heeft het gewenst effect en vormt een goede basis voor de opmaak naar een nieuw grondstoffenplan.

Toelichting

1.1 De trend van het gedaalde restafval zet door

Uit de rapportage van ROVA blijkt dat geëxtrapoleerd aan het eind van het jaar nog 98 kg fijn restafval (inclusief luiers en incontinentiemateriaal) per inwoner wordt ingezameld. Hiermee stabiliseert de hoeveelheid restafval en is de uiteindelijke hoeveelheid restafval gedaald van 164 kg in 2022 naar 98 kg in 2023. Grof huishoudelijk restafval (met daarin de opgeruimde bijplaatsingen meegenomen) blijft stabiel op geëxtrapoleerd 38 kilo per inwoner. Dit is vergelijkbaar met voorgaande jaren.

1.2 De hoeveelheid gescheiden ingezamelde grondstoffen zijn onverminderd hoog

De huis-aan-huis gescheiden ingezamelde grondstoffen zijn allemaal significant hoger dan voorgaande jaren. Voor pmd (plastic verpakkingen, metalen verpakkingen en drankenkartons) en gft (groente- fruit- en tuinafval) geldt dat we meer kilo’s per inwoner inzamelen dan in vergelijkbare gemeenten. Opk blijft licht achter bij stedelijkheidsklasse 2 gemeenten. Maar de landelijke trend is een daling van de hoeveelheid opk (oud papier en karton), waar deze in Zwolle juist stijgt.

2.1 De proef met kleinere inwerpopeningen is bijna afgerond

De proef met kleinere inwerpopeningen stopt per 1 januari 2024. In onderstaande tabel staan de gebruiksresultaten van de eerste drie maanden.

Locatie	**Doelgroep**	**Aantal aangesloten adressen**	**Aantal aanbiedingen per inworpgrootte 1ste 3 maanden (%)**	
			Totaal	
			60l	40l of 30l
Bredebeek	Algemeen	247	68,5%	31,5%
Groeneweg	Compacte bouw	95	64,3%	36,7%
Lijnbaan	Senioren	361	61,8%	38,2%
Provincieroute	Algemeen	159	66,3%	37,7%
Sportlaan	Algemeen	120	62,7%	37,3%
Brederostraat	Algemeen	106	68,7%	31,3%
Dollard	Hoogbouw groot	101	78,6%	21,4%
Leliestraat	Studenten	110	70,8%	29,2%
Voorsterweg	Senioren	140	57,5%	42,5%
Totaal		**1439**	**66,1%**	**34,4%**
Talentenplein	Studenten	502	62,2%	37,8%

In de tabel kunnen we aflezen dat ongeveer tweederde van de gebruikers gebruik (blijven) maken van de container met de 60 l trommel. De doelgroep senioren gebruikt de kleinere trommel net iets meer dan de andere doelgroepen.

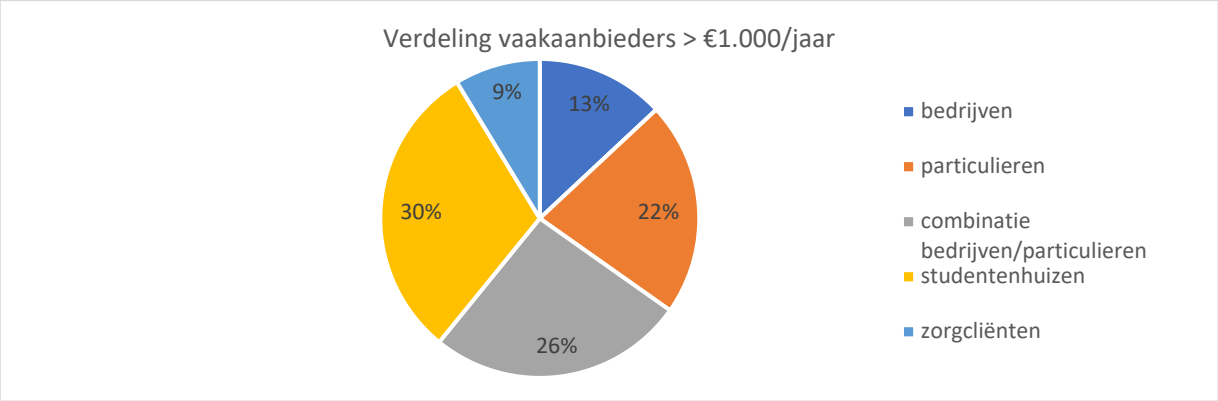
De proef loopt tot 31 december 2023. Daarna zal de proef worden geëvalueerd. Naar verwachting zal eind april 2024 een voorstel voor een eventueel vervolg aan u worden voorgelegd. Voor de evaluatie zijn in week 47 (20-26 november 2023) enquêtes naar de deelnemende huishoudens gestuurd. Bewoners hebben tot 22 december de tijd om de enquête in te vullen (1 maand). Na de proef worden de proefopstellingen in oude staat hersteld.

2.2 Bezoek afvalcoaches aan vaakaanbieders heeft effect

Na toestemming van uw raad op 8 mei 2023 om huishoudens te bezoeken die vaak restafval aanbieden hebben de afvalcoaches in eerste instantie 46 adressen bezocht. De reden om deze adressen te bezoeken is om bewoners te behoeden voor extreme belastingaanslagen. Deze adressen zouden op basis van hun afvalaanbiedgedrag op dat moment een belastingaanslag tegemoet kunnen zien van meer dan € 1.000, -. De adressen zijn onderverdeeld in verschillende categorieën:

- bedrijven die gebruik maken van particuliere pasjes zonder dat zij hier als particulier over beschikken.
- bedrijven die gebruik maken van particuliere pasjes doordat zij hier als particulier over beschikken (combinatie bedrijven/particulieren)
- particulieren
- studentenhuizen
- zorgcliënten

Ondanks inspanningen van de afvalcoaches is met zes adressen geen contact geweest. Bewoners waren niet thuis en reageerden niet op herhaalde terugbelverzoeken. De bedrijven en combinatie bedrijven/particulieren zijn aangesproken op hun foutieve aanbiedgedrag. De pasjes zijn geregistreerd op een particulier woonadres en worden daarom niet geblokkeerd. Met particulieren en studentenhuizen zijn tijdens de voorlichtende gesprekken informatie en tips gedeeld over afval- en grondstoffenscheiding. De afvalcoaches richten zich bij zorgcliënten op de mantelzorgers, het WMO-loket en bewindvoerders. Zij informeren deze groepen en geven tips voor hun cliënten. Een aantal zorginstellingen hebben zij al benaderd voor het geven van informatie. In een gesprek is het systeem van het tarief op restafval uitgelegd en aangegeven dat het verstandig is het afvalaanbiedgedrag van de patiënten in de gaten te houden. In een aantal gevallen is aanpassing van het aanbiedgedrag en scheidingsgedrag goed mogelijk.



Eind oktober is opnieuw onderzoek gedaan naar de adressen die in de eerste ronde waren bezocht. Uit de vergelijking blijkt dat elf adressen hun aanbiedgedrag zodanig hebben aangepast dat zij niet meer in de hoogste categorie van aanbieders vallen. Geconcludeerd kan worden dat in zijn algemeenheid het gedrag is aangepast. Vanaf 2024 benaderen de afvalcoaches per maand de adressen die in de hoogste categorie vaakaanbieders vallen.

De gegevens van de ondernemingen die gebruik maken van particuliere pasjes zonder dat zij daar formeel over mogen beschikken, worden doorgegeven aan de Omgevingsdienst.

2.3 *Extra handhavingscapaciteit voor de aanpak bijplaatsingen*

Vanaf juli is er extra capaciteit van toezicht en handhaving ingezet voor het controleren en registreren van bijplaatsingen. Vanaf september is deze extra capaciteit gecombineerd met een extra handveger van ROVA. Hierdoor is de zichtbaarheid in de wijken groter en wordt het afval vaker gecontroleerd en sneller opgeruimd. Hiermee wordt voorkomen dat het afval langer blijft liggen.

De eerste focus is op de wijken Holtenbroek en Diezerpoort. Daarnaast rijden ze ook langs de hotspots van andere wijken. Inwoners reageren positief richting de handveger en toezichthouder op de zichtbaarheid van deze inzet. Deze inzet duurt in ieder geval tot halverwege 2024.

Sinds juli zien we een stijging in het aantal registraties van bijplaatsingen. Dit komt in ieder geval door het extra toezicht op bijgeplaatst restafval en de registraties die hiermee gepaard gaan. Doordat er meer capaciteit is wordt er ook meer geregistreerd, dit betekent niet vanzelfsprekend dat er meer aanbiedingen zijn. We krijgen steeds beter inzicht waar bijplaatsingen zijn en bij welke hotspots acties nodig zijn. We blijven daarom onverminderd doorgaan met monitoren, analyseren en uitvoeren van interventies. Wat blijft opvallen is dat het nog steeds merendeels om bijgeplaatst grof vuil gaat.

2.4 *De proef met doneerringen was succesvol*

Naar aanleiding van de motie ‘Duurzaam doneren’ is als proef op vier locaties een doneerring op de openbare afvalbak geplaatst. In deze doneerring kunnen voorbijgangers kleine statiegeldflesjes en blikjes[1] doen zodat iemand anders deze kan meenemen en inleveren voor het statiegeld. Hierover is uw raad geïnformeerd in november 2021. Tijdens de proef is gekeken of de omgeving van de afvalbakken met doneerring schoner werd of dat er juist meer vervuiling in de omgeving

[1] Vanaf 1 april 2023 zit er ook statiegeld op frisdrankblikjes.

werd aangetroffen. Tijdens het gebruik is geen direct effect gebleken op de omgeving. Hiermee kan het functioneren van de doneerring in twijfel worden getrokken. Uit eigen observatie en gesprekken met Tactus blijkt dat de doneerringen wel degelijk functioneren. In eerste instantie lijkt het erop dat er weinig gebruik wordt gemaakt van de doneerringen. In de praktijk blijkt dat de tijd dat gedoneerde flesjes en blikjes in de ring staan niet erg lang is. Juist in een omgeving als de binnenstad zien we dat meer gebruik wordt gemaakt van kleine PET-flesjes en blikjes. Deze worden door de doneerringen nu vaker voor recycling worden aangeboden. Om deze reden is gekozen om binnen de stadsgrachten op twintig extra locaties doneerringen aan de openbare afvalbakken te plaatsen. Als blijkt dat ook op andere, drukbezochte locaties een doneerring een toegevoegde waarde is, is het mogelijk extra doneerringen te plaatsen.

Communicatie
Net als bij voorgaande rapportages is in bijgaande visual een overzicht gegeven van de cijfers gegeven van afgelopen kwartaal. De visual wordt verspreid via de reguliere kanalen.

Vervolg
In februari/maart 2024 wordt de jaarrapportage Zwolle zonder Afval over heel 2023 opgesteld. In 2024 wordt verder gewerkt aan het verfijnen van het huidige afval- en grondstoffenbeleid. Parallel daaraan wordt een nieuw Gemeentelijk Grondstoffenplan (GGP) opgesteld voor de periode 2025-2030. In december 2023 krijgt u een voorstel voor de ambitie en doelen voor 2030. Na besluitvorming hierover wordt het Uitwerkingsplan opgesteld waarin maatregelen worden voorgesteld om de ambitie en doelen voor 2030 te halen. Het streven is dit Uitwerkingsplan medio 2024 aan de raad voor te leggen.

Openbaarheid
Openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer